

KARTA MODUŁU/ PRZEDMIOTU
ważna od roku akademickiego 2012 / 2013

1. Nazwa przedmiotu: Kościół w przestrzeni zurbanizowanej		2. Kod przedmiotu: PK-UPJPII-MK-II-03		
3. Nazwa studiów podyplomowych: Podyplomowe Studia z zakresu Konserwacji, Kształtowania Architektury i Aranżacji Wnętrz Obiektów Sakralnych				
4. Semestr: I-letni				
5. Jednostka prowadząca przedmiot: Politechnika Krakowska, Wydział Architektury, Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego, Instytut Historii Sztuki i Kultury				
6. Prowadzący przedmiot: Prof. dr hab. inż. arch. Kazimierz Kuśnierz				
7. Cele przedmiotu: C1. Przekazanie wiedzy dotyczącej budowy miasta w przeszłości C2. Przekazanie wiedzy dotyczącej zasad lokalizacji świątyni (kościół) na terenie miasta we wszystkich okresach kulturowych C3. Przekazanie wiedzy dotyczącej zasad kompozycji i symboliki w relacji kościół (świątynia) - miasto				
8. Efekty kształcenia:				
Nr	Opis efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu studiów
EK1	Wiedza w zakresie rozwoju budowy miasta antycznego oraz lokalizacji świątyni z uwzględnieniem kompozycji i symboliki.	kolokwium zaliczeniowe	wykład	SPO7
EK2	Wiedza w zakresie kierunków budowy miasta w okresie średniowiecza oraz występowania kościołów i założeń klasztornych.	kolokwium zaliczeniowe	wykład	SPO7
EK3	Wiedza w zakresie przemian urbanistycznych i ideowych miasta w okresie nowożytnym, kościół wkomponowany w plan miasta.	kolokwium zaliczeniowe	wykład	SPO7
EK4	Wiedza z zakresu ewolucji planu miasta oraz roli kościoła w przestrzeni zurbanizowanej w okresie klasycyzmu.	kolokwium zaliczeniowe	wykład	SPO7
9. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar (liczba godzin) Wykład -12 godz.				
10. Treści kształcenia (tematy wykładów): <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia w urbanistyce. Świątynia w przestrzeni zurbanizowanej w okresie antyku (Egipt, Rzym, Grecja). 2. Kościół w urbanistyce europejskiej w okresie wczesnego średniowiecza. Kościół w urbanistyce europejskiej w okresie dojrzałego średniowiecza. 3. Relacje kościoła z miastem w urbanistyce polskiej okresu wczesnego średniowiecza. Relacja kościoła z miastem w urbanistyce polskiej okresu dojrzałego średniowiecza. 4. Urbanistyka Krakowa w okresie wczesnego i dojrzałego średniowiecza. Kościoły w planie zespołu trójmiejskiego Kraków - Kazimierz -Kleparz. 5. Kościół w urbanistyce nowożytnej w Europie. Place renesansowe i barokowe w Europie. Zagadnienia 				

<p>urbanistyczne, kompozycyjne i ideowe oraz dot. symboliki.</p> <p>6. Polskie założenia renesansowe miast na tle teorii urbanistyki włoskiej. Kościoł w urbanistyce nowożytnej w Polsce.</p>																																			
<p>11. Egzamin: tak kolokwium zaliczeniowe: nie</p>																																			
<p>12. Literatura podstawowa i uzupełniająca: Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Giedion S., Czas, przestrzeń, architektura. Narodziny nowej tradycji, Warszawa 1968. Gudkind E.A., International History of City Development, T.I-VI, New York 1971. Kalinowski W., Zarys historii budowy miast w Polsce do połowy XIX wieku, Toruń 1966. Książek M., Materiały pomocnicze do studiów w zakresie historii urbanistyki, PK, Kraków 1994. Książek M., Zagadnienia genezy rozplanowania i typologii miast prywatnych w XVI i XVII wieku w południowej Małopolsce, Monografia 70, Politechnika Krakowska, Kraków 1988. Książek M., Zarys budowy miast średniowiecznych w Polsce do końca XV w., Kraków 1993; Skrypt PK. Kuśnierz K., Gorlice: zarys rozwoju przestrzennego miasta do czasów najnowszych, Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków 1990. Kuśnierz K., Sieniawa. Założenie rezydencjonalne Sieniawskich - rozwój przestrzenny w XVII oraz XVIII wieku, Wyd. Muzeum Okręgowe w Przemyślu, 1984. Kuśnierz K., Sieniawa. Historia rozwoju przestrzennego, Kraków 2001. Kuśnierz K., Miejskie ośrodki gospodarcze wielkich latyfundiów Pd. Polski w XVI i XVII w., Kraków 1989. Kuśnierz K., Kadłuczka A., Zin W., Wadowice : miasto Jana Pawła II, Wyd. DjaF, Kraków 1997. Motak M., Historia rozwoju urbanistycznego Krakowa w zarysie, Wyd. PK, Kraków 2012. Ostrowski W., Materiały do historii budowy miasta, Warszawa 1955. Tołwiński T., Urbanistyka T.I, Warszawa 1947. Wróbel T., Zarys historii budowy miast, Warszawa, Wrocław, Gdańsk, Kraków 1971. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Książek M., Miasta prywatne Wiśnicz Nowy i Kolbuszowa na tle działalności urbanistycznej Lubomirskich w XVII wieku, wyd. Politechnika Krakowska, Kraków, 1990. Kumaniecki K., Historia Kultury Starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1969. Ostrowski W., Wprowadzenie do historii budowy miast. Ludzie i Środowisko, Warszawa 1996 Parnicki-Pudelko S. , Architektura starożytnej Grecji, Wyd. II, Warszawa 1985. Parnicki-Pudelko S. , Agora, geneza i rozwój rynku greckiego, Warszawa 1957. Wąsowicz A. , Zagospodarowanie przestrzenne miast greckich, Wrocław, Warszawa 1982. 																																			
<p>13. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Forma zajęć</th> <th>Liczba godzin w planie studiów</th> <th>Liczba godzin pracy własnej *</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Wykład</td> <td>12</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ćwiczenia</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Laboratorium</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Projekt</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Seminarium</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Inne</td> <td></td> <td>38</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Suma godzin</td> <td>12</td> <td>38</td> </tr> </tbody> </table>				Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin w planie studiów	Liczba godzin pracy własnej *		Wykład	12			Ćwiczenia				Laboratorium				Projekt				Seminarium				Inne		38		Suma godzin	12	38
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin w planie studiów	Liczba godzin pracy własnej *																																
	Wykład	12																																	
	Ćwiczenia																																		
	Laboratorium																																		
	Projekt																																		
	Seminarium																																		
	Inne		38																																
	Suma godzin	12	38																																
<p>14. Suma wszystkich godzin 50 godzin</p>																																			
<p>15. Liczba punktów ECTS 2 punkty ECTS</p>																																			
<p>16. Uwagi</p>																																			

Zatwierdzono:

30.10.2012, Prof. Kazimierz Kuśnierz

.....
(data i podpis prowadzącego)

30.10.2012, Prof. Andrzej Kadłuczka

.....
(data i podpis kierownika studiów podyplomowych)

Kościół w przestrzeni zurbanizowanej

Prof. dr hab. inż. arch. Kazimierz Kuśnierz

KONSPEKTY WYKŁADÓW:

1. Omówienie problematyki zasadniczych pojęć w urbanistyce (definicja miasta, czynniki tworzące miasto, podstawowe modele miasta, przykłady z różnych epok). Urbanistyka kultur antycznych: starożytny Egipt, Grecja oraz Rzym z podziałem na fazy rozwoju. Miejsce świątyni w planie miasta Egipskiego (Teby), Greckiego (Aten-Pireus, Priene, Milet) oraz Rzymskiego (Rzym, fora cesarskie).
2. Rozwój urbanistyki średniowiecznej w Europie. Okres wczesnego średniowiecza (3 fazy) oraz dojrzałego średniowiecza. Pierwsze zespoły kościelne i ich rola w układach urbanistycznych organicznych i zdefiniowanych. Przykłady z różnych okresów (m.in. Włochy, Francja, Niemcy: San Gimignano, Perugia, Montauban, Aigues Mortes, Hildesheim, Heiligenstadt, Strassburg).
3. Rozwój urbanistyki polskiej w okresie średniowiecza. Charakterystyka faz rozwoju przestrzennego aglomeracji wczesnośredniowiecznych: Wrocławia, Poznania oraz Gniezna. Zespoły kościelne aglomeracji wczesnośredniowiecznych. Układy urbanistyczne miast dojrzałego średniowiecza, modele, przykłady. Lokalizacja kościołów w planie miasta, zagadnienia kompozycji oraz obecność w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miast. Przykłady rozwiązań modelowych.
4. Wykład monograficzny: Urbanistyka Krakowa w okresie wczesnego i dojrzałego średniowiecza. Fazy rozwoju przestrzennego: Kraków (z okresu Wielkiej Lokacji) – Kazimierz – Kleparz. Charakterystyka lokacji zespołów kościelnych oraz klasztornych na terenie Krakowa, Kazimierza oraz Kleparza. Rola kościołów w średniowiecznym Krakowie.
5. Urbanistyka nowożytna w Europie. Teoria urbanistyki włoskiego renesansu, nowe modele miasta w XV-XVII wieku. Place renesansowe i barokowe w Europie (m.in. Plac del Campo w Sienie, plac św. Marka w Wenecji, plac św. Piotra w Rzymie). Zagadnienia urbanistyczne: kompozycja, symbolika, wartości ideowe w relacji kościół – wnętrza urbanistyczne.
6. Urbanistyka nowożytna w Polsce; fazy, etapy rozwoju, nowe modele miasta. Kościół w przestrzeni miasta renesansowego i barokowego na tle teorii urbanistyki renesansowej oraz francuskiej szkoły baroku. Przykłady rozwiązań urbanistycznych i funkcjonalno – przestrzennych (m.in. Zamość, Nowy Wiśnicz, Głogów Małopolski, Rydzyna, Frampol). Podsumowanie: rola kościoła w przestrzeni zurbanizowanej.